

B-5071

349

9909

РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Ціна 60 гелерах.

ČSR. Mladá Boleslav, Josefodolská 179-IV.

Неперіодичний інформаційний листок
УКРАЇНСЬКОГО ВСЬПРОСІЯНОГО РОБІТНИЧОГО СОЗУ в ЧЕХОСЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ.

Річник I.

Молода Боєслава I-го листопаду 1931 р.

ч. I.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Шановні Товариші! Кожного свідомого українця цікавлять події на рідних землях, — не кожен, однак, дістає свої часописи. Приходиться, в силу багатьох обставин, читати часописи тієї чужої країни, в котрій ми перебуваємо, як емігранти. Ці чужі часописи дуже мало, а то і зовсім не цікавляться українським рухом і лише принагідно коли не коли щось передрукують з випадкових джерел.

Управа УВРС, стоячи на сторожі інтересів своїх членів — українського організованого робітництва в ЧСР, хоче інформувати їх бодай про головніші моменти українського життя, як на рідних землях, так і на еміграції. Здійснювачі це бажання, Управа доручила Культурно-освітній референтурі при УВРС, починаючи з дня 1-го вересня ц.р. випускати у світ, бодай двічі на місяць, неперіодичний інформаційний листок під назвою "Р о б і т н и ч і В і с т и".

Однак, рішні перешкоди чисто формально-правного порядку задержали випуск цього листка аж до цього часу.

"Робітничі Вісті" кожного разу принесуть якісь звістки, чи то сумні, чи веселі, але завжди такі, що радо їх прочитасте та й будете знати, що де сталося на батьківщині та й на чужині серед нашої української еміграції.

Управа УВРС шире закликає всіх Вас бути читачами та одночасово і дописувачами "Робітничих Вістей". Подавайте відомості про життя Відділів УВРС, про важніші події в житті окремих членів УВРС.

Нехай "Робітничі Вісті" стануть бажаними та цікавими для кожного, хто охоронає ідеї нашої солідарності та єдності.

Нехай опільно наших працев "Робітничі Вісті" перетворяться в інформаційний листок ширшого мірила. —

Управа УВРС.

ПЕРШЕ ЛИСТОПАДУ.

/1918-1931/

Першого листопаду минає тринадцять років од тої незабутньої хвилі, коли наш нарід на Західних Землях України, розбивши могутнім ударом вікові кайдани, повернув свої права і вольности, що були погарбані поляками під час їх нападу на Галицько-Волинську Державу в 1340 р.

"Того дня, перший раз по війнах Хмельницького, прийшли до голосу широкі маси українського працюючого селянства і робітництва, віддихнули повними грудьми на волі і ваялися самі будувати свою власну державу. Того дня встали українські працюючі маси Галичини до нового життя разом зі своїми братами над

Дніпром, котри за два тижні скидали з себе буржуазно-поміщицьку диктатуру гетьмана Скоропадського. Вони сповняли заповідь свого вчителя М. Драгоманова, що сам український нарід мусить упорядкувати свої доля, як йому потрібно, скинувши з себе всяке панство і чуже державництво".

Перше листопаду є для нас не лише високоісторичною датою відродження української державности в Галичині, а й символом невмирущого духа українського народу, символом його змагань до волі, до самостійного життя Соборної України.

Тяжка стопа польської шляхти, що іменем австрійських цесарів на протязі довгих століть, давила український нарід в Галичині, що намагалася задушити, адавалася, останній вогник його національного почуття, не могла перемогти народнього духа.

Український нарід не зупинився перед найбільшими жертвами для досягнення свого удеалу. З листопадowymi днями звязується геройська оборона західних українських земель Галичини від нападу варварських польських орд.

Відважна боротьба української Галицької армії проти вдесятеро переважавчого ворога, що мав велику кількість зброї, стрілива та літаків, що був добре забезпечений харчами, а в зимі теплим одягом, не принесла нам перемоги... Але й не залишила нас переможеними! Ми лише одійшли, щоби підсилитися та з новими силами цілої України розпочати знову боротьбу за нашу Волю!

Переглядаючи сьогодні, себ-то, по тринадцяти роках від незабутніх листопадowych днів свої сили, свої поготівлі до боротьби, ми з гордістю константуємо: 1/що дух славних героїв 1918 р. горить тим же незмінним завзяттям; 2/що в ряди нашої народньої армії злилося величезне поповнення з молоді своєю української генерації і що це поповнення з кожним днем зростає; 3/що, завдяки незломному прямуванню українського народу до здійснення свого ідеалу, справа нашого визволення що раз більше притягає прихильників із чужинців і на сьогодні є ПРОБЛЕМОЮ МІЖНАРОДНЬОГО ХАРАКТЕРУ.

Сьогодні ж, першого листопаду, ми українські емігранти, разом з сорока мільйоновим українським народом, у велику річницю листопадowych днів, схилиємо свої голови перед пам'яттю славних героїв, що полягли в битвах, чи померли на каторгах за ВОЛЮ УКРАЇНИ!

ЧЕСТЬ І СЛАВА ЇМ НА ВІКИ!

НЕХАЙ ЖИВЕ НЕЗАЛЕЖНА СОБОРНА УКРАЇНА!

УКРАЇНСЬКА СПРАВА ЗА КОРДОНОМ.

-----ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ. Дня 21-го вересня цього року в англійському парламенті звернувся посол Мальон з запитом до заступника міністра закордонних справ, чи Комітет Трьох, призначений Радом Ліги Націй для розглянення українських петицій, збереться знову? Міністер відповів, що цей Комітет зішлюся і рішив поставити згадані петиції на порядок денний Ради.

24-го вересня посол Мальон поставив новий запит, чому речинець розглянення петицій відклали аж до січня, замість розглядати їх негайно? Відповідь на це була, що матеріал згаданих петицій надто великий, щоби можна було їх негайно розглядати.

-----ЗВІДОМЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ПОСЛІВ, ЩО ВІДВІДАЛИ ГАЛИЧИНУ. Англійські послы, священник Джек Барр і Ріс Дж. Девіс, що, як відомо, в серпні ц.р. відвідали Галичину, вернувшись до Лондону, виготовили оба звідомлення для палати громад /парляменту/ під назвою "Звідомлення про польсько-український спір у Східній Галичині". Звідомлення займає 29 сторін великого формату.

Вони подають, як збирали інформації про справу спору українців а поляками і про життя українців та їх теперішнє становище в Польщі. Зокрема посол Барр описує українські кооперативи, школи і шкільництво, далі вибори і вкінці подає загальний огляд теперішнього нашого положення.

Оба англійські послы стверджують, що українці - це один з найбільших народів в Європі, а українці в Польщі - це найбільша національна меншина в

Європі. Те, що послали чужої, а до того великої світової держави, відвідали наш край і подали свій звіт своїм товаришам у парламенті, має чимале значіння для української пропаганди. Побажати б тільки, щоб такої пропаганди було якнайбільше.

-----**БОЛГАРСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНУ.** Останні події на наших землях, а зокрема тяжке положення українців у Польщі, звернули на себе увагу й болгарської преси, що досі мало місця присвячувала українським справам. "Втихомирвання" Сх. Галичини, справа українських жалоб, а зкінці англійське зацікавлення українськими справами й останній конгрес меншин у Женеві знайшли відповідний відгомін у пресі і то навіть у формі окремих статей та кореспонденцій. Зокрема багато матеріалу приніс прегерно редагований софійський щоденник "Македонія", який вмістив переклад статті льондонського часопису "Нь-Стейтомен енд Нейшен" з 29 серпня під назвою "Потисничество в Польщі", в якій представлено європейське значіння подій, що відбуваються тепер у Східній Галичині й викликають загальний інтерес.

Чималу статтю про побут англійських послів Дейвіса і Барра в Галичині, і то з подиканням на "Діло", помістив "Мирт" /ч. 9332 з 18 серпня/, згадуючи заразом і голос "Газети Польської".

Як бачимо, перші леди проломані. Треба б тільки, щоб наша еміграція в Болгарії, що виступила вже з власним органом, навязала ближчі зносини з болгарським пресом й стала добрим посередником між Українцями та Болгарцями.

-----**МІЖПАРЛЯМЕНТАРНА УНІЯ.** Букарешт 3. X. 1931. Цьогорічний 27 з'їзд міжпарляментарної унії в Букарешті відбувся без співучасті представників Бритійської імперії, які не явилися на конгрес з огляду на сучасну політичну кризу в Англії. Українська парламентарна політика затуплена на конгресі нашими послами і сенаторами: О. ЛУЦЬКИМ /УНДО, Львів/ д-ром В. ЗАЛОВЕЦЬКИМ і д-ром МАЕР-МИХАЛЬСЬКИМ з Буковини та п. ЛУЧКОВИЧЕМ з Канади, який рівночасно є одним з представників британського парламентаризму. Не треба окремо підкреслювати, як важним і цінним для нас є прибуття п. Лучковича до Букарешту.

Всі українські делегати виступають солідарно. Праця йде планово на основі повного порозуміння.

Посол Луцький виголосив велику промову на повнім засіданні комісії для етнічних справ, в якій ясував сучасне положення української нації в Польщі, Чехословаччині, Румунії та на Радянській Україні, підкреслив вагу українських національних незалежницьких змагань і заapelував до представників всіх націй, щоб вони, з огляду на виїмкову вагу українського питання, причинилися до здійснення міжнародніх зобов'язань, прийнятих Польщею в березні 1923 р.

В цій справі забирали голос представники Бельгії та Італії. Вони заявили за тим, що піднесені послом Луцьким конкретні українські домагання треба спрямувати /по за Лігов Націй/ на субкомітет Міжпарляментарної Унії.

Промова п. Луцького викликала велике зацікавлення. Представники багатьох парламентарних груп і сам президент комісії /Студер - Швайцарія/ відбули на це тему з українським групам докладні розмови.

8-го жовтня по обіді відбулося чергове засідання цілої української групи в домі п. Залозецького. Вечером відбулася зустріч українських парламентаристів з букарештською українською громадскою в домі сенатора Маєр-Михальського. Посол Лучкович прибуде після закінчення з'їзду до Львова.

-----**ПОСОЛ КАНАДІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ ЛУЧКОВИЧ У ЛЬВОВІ.** 14. X. Діло ч. 230. 10 жовтня ввечері прийшов з Чернівців до Львова посол канадійського домініяльного парламенту, наш земляк Михайло ЛУЧКОВИЧ. В понеділок відвідав редакцію "Діла" та поділився своїми вражіннями з побуту в Румунії, зокрема на Буковині. Як про це є згадано вище, посол Лучкович приймав участь у цьогорічному з'їзді Міжпарляментарної Унії в Букарешті. Вертаючи з Букарешту, посол Лучкович затримався кілька днів у Чернівцях, де знайомився з життям буковинських українців, які його сердечно вітали та давали всякі інформації. Він вивіз з Буковини якнайкращі вражіння та має повне задоволення з побуту, бо вів наочно приглянутись тамешньому життю, його змаганням та потребам.

Прибувши до Львова, пос. Лучкович цікавиться нашими національними й культурними здобутками та знайомиться з ходом і темпом нашого національного життя.

ВІСТИ З КРАД.

-----**ВИСАДИЛИ МОГИЛУ!** З Підгаєччини пишуть: у Вісов, підгаєцького повіту, стояла серед села висока могила українських Січових Стрільців, які впали в боях з москалями в часі світової війни. На могилі тій відправлялося рік-річно богослуження за полеглих при співучасті доколичного населення.

Дня 7-го жовтня ц. р. коло год. 10 веч. збудив сплячих селян Вісов страшний гук. Коли селяни збіглися на місце вибуху, побачили, що могила з хрестом вилетіла в повітря, а каміння з хреста і могили лежало у віддалі від могили на яких 100 метрів. Злочинна рука у своїй ненависті до могили підложила під неї бомбу, яка знищила могилу, котров дорожило ціле село.

-----**СМЕРТЬ ПОСЛА МИХАЙЛА ГАЛУШИНСЬКОГО.** 25 вересня помер посол і заступник Української Парламентарної Репрезентації Михайло Галушинський. З його смертю стратили ми визначного українського діяча й політика, який завжди стояв на сторожі національних українських цінностей та здобутків. Важко пережити покінім минулорічні події та й де які факти після них, загнали цього великого і світлого громадянина, великого, жертвенного патріота, а до того людину з золотим серцем, у могилу. В. Й. П. -

Р І Ж Н Е.

-----**ЩО КОШТУЄ СВІТОВА КРИЗА?** На це питання дає відповідь визначний німецький економіст Войтінський, професор берлінського університету у своїй праці, що вийшла недавно з друку. На основі його обчислень втрати господарства Німеччини, Англії та Зєднаних Держав до кінця 1931 р. перейдуть суму 100 мільярдів нім. марок, інших держав Європи й Америки обчислює автор на 150 мільярдів. Тих 450 мільярдів представляють потрібну вартість усіх запасів золота і півторакратний грошовий обіг цілого світу. -

-----**ГОЛОДІВКА 4.000 В'ЯЗНІВ У ПОЛЬЩІ.** З Варшави повідомляють, що політичні в'язні у всіх польських тв'рмах почали голодівку на знак протесту проти в'язничного регуляміну, який зрівнює права політичних в'язнів з кримінальними. Голодівку почало понад 4 тисячі в'язнів. -

-----**ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР.** 3. 1648. Богдан Хмельницький залишив облогу Львова. 1848. Барикади у Львові. 10. 1709. Здобуття Батурина москалями. 1838 + батько нової доби українського письменства Іван Котляревський. 11. 1893. + славний байкар і поет Леонид Глібів. 15. 1678. Хмельницький облягав Замость 1709. Іван Скоропадський вибраний гетьманом. 18. 1838. род. письменник Іван Нечуй-Левицький. 20. 1709. Цар Петро велів стягти полковника Чечеля за оборону Батурина перед москалями. 20. 1917. Проголошення Центральної Рад України. 1. 1918. Проголошення самостійності Західних Земель України.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

ТОВАРИШІ! ЖЕРТВУЙТЕ НА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ФОНД.

Редагує Колегія при Культурно-Освітній Референтурі УВРС. Виде Упр. УВРС.

Odpovědný redaktor Jan Fryblik, Mladá Boleslav. — Vydavatel a nakladatel Výkonný výbor Ukrajinského Všeoborového Dělnického Svazu v Č. S. R. — Tiskem Josefa Kareše, v Mladé Boleslavi (u Slovanky).